

Til Kulturminister Marianne Jelved, Folketingets Kulturdvalg, Minister for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser Morten Østergaard og Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Vi har i meget lang tid efterhånden hørt, hvordan den ene politiker efter den anden står frem og tilkendegiver, at de gerne ser vore unge tage udenlands og uddanne sig yderligere. Men hvad sker der for flere af de unge, når de så faktisk gør det?

I vores datters tilfælde var situationen som følger sidste forår: Hun havde søgt om optagelse på det toårige Masterstudium på den yderst velrenommerede kunstafdeling, The Slade, på University College London, og efter fremsendelse af en temmelig omfangsrig portfolio blev hun kaldt til samtale derovre, hvor hun bl.a. skulle dokumentere og forklare sine værker. Derefter blev hun sendt ned til "the bursar"/kvæstoren, som bad hende redegøre for, hvordan hun ville skaffe de nødvendige midler til at studere i England, der jo som bekendt har ret høje studieafgifter. (I studieåret 2012-2013 £ 7.750)

Vores datter er ligesom mange andre unge vant til tro på egne muligheder, og hun fik da også efter ca. en måned tilsagn om at hun kunne starte på sit valgte Master-studium derovre, hvis hun bestod en TOEFL – test på højt niveau (en slags sprogtest, hvor både læse-, lytte-, tale- og skrivefærdigheder bedømmes). Også den klarede hun og kunne nu se frem til en lykkelig studietid i London, når hun altså fandt sig et ikke for dyrt sted at bo.

Foråret og sommeren gik. Hun søgte legater fra private fonde og fik positivt svar fra i hvert fald fire, så hun kunne drage af sted med sin SU og ekstra midler til foreløbig at dække de relativt højere leveomkostninger, der er forbundet med at bo i London. Men kunne hun ikke få et udlandsstipendium til at dække studieafgiften mon?

Tilsyneladende ikke. Selv om det universitet, hun nu studerer ved, pt. rangerer som det 4. bedste i verden (<http://www.usnews.com/education/worlds-best-universities-rankings/top-400-universities-in-the-world>) kan unge mennesker, der har studeret 3 år i DK og opnået hvad der svarer til en bachelor ved f.eks. et kunstakademi i Danmark, tilsyneladende kun oppebære et sådant stipendium, hvis deres uddannelsesinstitution står på kulturministeriets liste – og det er der ingen der gør i hele den engelsktalende verden indenfor vores datters felt (Fine Art Media).

Den 1. november kunne vi i Politiken læse, at regeringen snart ville fremlægge en internationaliseringsstrategi, hvis konsekvens bl.a. ville blive, at hvis den udenlandske uddannelse var godkendt til SU, så ville det automatisk medføre godkendelse til udlandsstipendium for den enkelte studerende. Men desværre har vi ikke hørt mere herom siden.

Derfor vil vi nu gerne spørge, om der ikke snart kommer en reform, så alle vore unge får lige muligheder for at dygtiggøre sig i udlandet?

Vi forstår nemlig ikke, hvorfor f.eks. en kunsthistoriestuderende fra Københavns Universitet, der i teorien vil kunne blive optaget på samme masteruddannelse som vores datter, automatisk ville få midler til at betale sin studieafgift fra den danske stat, mens vores datter ikke kan få noget, fordi hun har tilbragt de første 3 år af sit studium på et kunstakademi.

Med venlig hilsen

Betty og Jørgen Sander Laursen
Næstvedgade 26, 1.
2100 København Ø

Kære Betty og Jørgen Sander Laursen

Tak for jeres henvendelse, som I også har sendt til kulturminister Marianne Jelved. Jeg har aftalt med kulturministeren, at jeg svarer på begge vegne.

Jeg skal for en ordens skyld starte med at præcisere, at unge, der ønsker at studere på en masteruddannelse i udlandet, som hører under det kunstneriske uddannelsesområde, har lige muligheder for at modtage støtte til uddannelsen. Ifølge de gældende regler for tildelingen af udlandsstipendium, er det det faglige indhold af den udenlandske masteruddannelse, der har betydning for, om uddannelsen berettiger til udlandsstipendium. De studerendes tidligere uddannelse, uanset om de har studeret ved et kunstakademi eller et universitet, har ikke betydning.

Som reglerne er i dag, skal en masteruddannelse i udlandet, uanset hvilket uddannelsesområde den hører under, være godkendt til SU samt fremgå af en af de fem positivlister for at berettige til udlandsstipendium. Regeringen fremsatte den 6. februar 2013 et lovforslag om at forenkle udlandsstipendieordningen og afskaffe fire af de fem positivlister. Hvis lovforslaget bliver vedtaget, vil størstedelen af fremtidige godkendelser af masteruddannelser i udlandet til SU også være godkendt til udlandsstipendium.

Den liste, som vi ikke ønsker at afskaffe, er listen over kunstneriske og kulturelle uddannelser.

Baggrunden for ikke at afskaffe denne liste er, at de kunstneriske uddannelser i Danmark som f.eks. uddannelserne til skuespiller og arkitekt er stærkt dimensionerede. Dimensioneringen, der er politisk fastlagt, skal blandt andet sikre størst mulig overensstemmelse mellem antallet af uddannelsespladser og arbejdsmarkedets behov.

For ikke at underminere dimensioneringen i Danmark, er der behov for også at begrænse adgangen til udlandsstipendium til hele kandidatuddannelser i udlandet, der hører under det kunstneriske uddannelsesområde. Listen over kunstneriske og kulturelle uddannelser består derfor af et begrænset antal eliteuddannelser, som er indstillet af de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Det er de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioners faglige vurdering af de respektive udenlandske uddannelser, der ligger til grund for indstillingen. Uddannelsesinstitutionerne indstiller de uddannelser, som de vurderer, er verdens absolut bedste elite- og betalingsuddannelser inden for hvert fagområde.

Jeg håber, at ovenstående har givet svar på jeres spørgsmål samt klargjort de politiske prioriteringer, der ligger bag tankerne med udlandsstipendieordningen.

Kopi af dette brev er sendt til orientering til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Med venlig hilsen

Morten Østergaard

Kopi af følgende svar på Minister for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser Morten Østergaards brev er sendt til Kulturminister Marianne Jelved, Folketingets Kulturudvalg og Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, idet vi stadig finder, sagen i princippet berører begge ministerier og udvalg

Kære Morten Østergaard.

Mange tak for dit forholdsvis klare svar. Vi forstår naturligvis de politiske prioriteringer, men desværre er der nogle modifikationer i det du skriver, som vi mener, det også er nødvendigt at være opmærksom på som politiker, og som vi derfor gerne vil uddybe yderligere.

Vi har ikke særlige problemer med dimensioneringen af uddannelser i Danmark, og netop derfor mener vi også, det er rimeligt, at de studerende, der har gennemført hvad der svarer til en BA på de kunstneriske uddannelser i DK, kan få lov til at fortsætte deres master-studier i udlandet med et udlandsstipendium ligesom andre danske studerende.

Som du skriver, har det hidtil været sådan, at hvis et universitet var opført på universitetslisten (som f.eks. UCL), ville en studerende fra et universitet i DK være berettiget til udlandsstipendium ved det pågældende universitet, mens en kunststuderende ved samme universitet ikke ville kunne få stipendiet, fordi kunstafdelingen på samme universitet ikke står særskilt opført på listen over kunstneriske og kulturelle uddannelser. Dette ville rent hypotetisk svare til, at man ikke skulle kunne læse master i historie på dette universitet med udlandsstipendium men måske nok samfundsfag! Med andre ord får **den studerendes tidligere uddannelse således netop betydning i denne situation** på trods af hvad du skriver, med mindre den kunststuderende ved samme universitet vil kunne henholde sig til, at uddannelsesinstitutionen jo allerede er opført på universitetslisten. Men som det er nu, er dette ikke tilfældet!

Du skriver også, at I ikke ønsker at afskaffe listen over kunstneriske og kulturelle uddannelser. Den består nemlig, som du udtrykker det af "et begrænset antal eliteuddannelser, som er indstillet af de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner". Al respekt for det, men hvad nu hvis listen på trods af det er mangelfuld eller på anden måde har "slagside"? Specielt indenfor de kunstneriske uddannelser, hvor ingen eller kun én elite- og betalingsuddannelsesinstitution er nævnt indenfor ét fagområde i hele verden, kunne man fristes til at mene, at uddannelsesinstitutionerne måske ikke helt har gjort deres arbejde eller "fået lov at gøre det".

Hvis vi et kort øjeblik dvæler ved den liste, I så gerne vil beholde, består den af hovedområderne arkitektur, konservering, dans, design, film, musik, teater og "visual arts" = de bildende kunster. Men kigger man godt efter på denne liste, er overgangen mellem design og netop bildende kunster jo endog særdeles flydende, og underområderne herindenfor til tider uhyre svære at gennemskue. Klart er det dog, at man ude fra denne liste kun kan studere MFA i medier et sted i verden (USA) - med lidt god vilje to (men da benævnt visual communication). Man kunne altså fristes til at tro, at det er ret mange år siden, den kunstnerisk-kulturelle liste er blevet redigeret. Jeg vedlægger derfor til oplysning følgende opdaterede kvalitetsliste for "art and design" hentet på avisen The Guardian's hjemmeside

<http://www.guardian.co.uk/education/table/2012/may/22/university-guide-art-design>

Imidlertid er de to institutioner, jeres liste henviser til indenfor området, desværre ikke medtaget på denne liste, måske fordi de ikke er universiteter i gængs forstand (lidt ligesom kunstakademierne herhjemme). Dog kan man, hvis man ønsker at vide mere om f.eks. kunstafdelingen på UCL, i daglig tale The Slade, forholdsvis hurtigt forsikre sig om "skolens" lange og flotte renommé (måske især blandt indfødte?) ved at checke http://en.wikipedia.org/wiki/Slade_School_of_Fine_Art

Disse vigtige detaljer er baggrunden for vores fornyede henvendelse, og vi vil derfor endnu en gang opfordre dig og dine kolleger til at gennemtænke situationen nøje, før I "forenkler udlandsstipendieordningen og afskaffer fire af de fem positivlister", vel at mærke uden at medtænke nogen revision af den femte liste i en tid hvor kvaliteter som kreativitet, nytænkning og innovation bliver stadig mere værdifulde for os som nation.

Med venlig hilsen

Betty og Jørgen Sander Laursen